

Επαναληπτικές ασκήσεις στη Γλώσσα (Ενότητα 6)**Αιτιολογικές προτάσεις (Γραμματική σελ. 171 & σελ. 197)**

1) Να υπογραμμίσεις τις δευτερεύουσες αιτιολογικές προτάσεις και να κυκλώσεις τις συνδετικές λέξεις που τις εισάγουν.

- α) Έμεινα στο σπίτι, γιατί αύριο γράφω διαγώνισμα.
- β) Επειδή αισθανόμουν άσχημα, δεν ήρθα χθες στο σχολείο.
- γ) Μια και επιμένεις τόσο πολύ, δέχομαι την πρόσκληση.
- δ) Είμαι χαρούμενη, διότι έρχεται η θεία από το χωριό.
- ε) Αφού δεν έβρισκε δουλειά εδώ, πήγε στο εξωτερικό.

2) Να συμπληρώσεις με αιτιολογικές προτάσεις τις παρακάτω φράσεις.

Οι Ινδιάνοι δεν ήθελαν να εγκαταλείψουν τη γη τους, _____

Οι αυτόχθονες λαοί έχουν σχεδόν εξαφανιστεί, _____

Θέλω να μετακομίσω σε ουρανοξύστη, _____

Δε γνωρίζω καθόλου την περιοχή, _____

Τοπικοί προσδιορισμοί (Γραμματική σελ. 163)

Τοπικοί προσδιορισμοί είναι οι λέξεις ή οι φράσεις που φανερώνουν τον τόπο, το μέρος που γίνεται κάτι. Φανερώνουν δηλαδή το **πού** γίνεται αυτό που δηλώνει το ρήμα της πρότασης.

Π.χ. Εκεί βρισκόταν η πατρίδα τους. (**Πού** βρισκόταν η πατρίδα τους; **Εκεί** : τοπικός προσδιορισμός)

Οι τοπικοί προσδιορισμοί είναι συνήθως:

- **Επιρρήματα**, όπως τα: πάνω, κάτω, μέσα, έξω, εδώ, εκεί, εμπρός, πίσω, εκεί, μακριά, κοντά, δίπλα, πλάι, απέναντι, μεταξύ, ανάμεσα, γύρω, ολόγυρα, κάπου, πουθενά, ψηλά, χαμηλά, δεξιά, αριστερά, βόρεια, νότια, ανατολικά, δυτικά κ.ά.
- **Φράσεις με προθέσεις**, όπως οι:
 - **από** Π.χ. Ήρθε από το χωριό. Τον είδε από κοντά.
 - **ίσαμε** Π.χ. Προχώρησαν ίσαμε το σπίτι απέναντι.
 - **κατά** Π.χ. Πάω κατά την πλατεία.
 - **μέχρι** Π.χ. Θα σε πάω μέχρι το σπίτι.
 - **προς** Π.χ. Προχώρησε προς το σπίτι. Πήγαινε προς τα δεξιά.
 - **σε** Π.χ. Μένει στο χωριό. (σε+το=στο)
 - **ως** Π.χ. Με πήγε ως το σχολείο.
- Επίσης **συνδυασμός επιρρημάτων** με τις προθέσεις **σε** και **από**. Δηλαδή: κάτω από, πίσω από, μέσα από, κάτω σε, πίσω σε, μπροστά σε, μέσα σε κ.α.

1. Να υπογραμμίσεις τους τοπικούς προσδιορισμούς στα παρακάτω κείμενα.

Η Νεφέλη έκανε μαζί με την οικογένειά της διακοπές σε κάποιο παραλιακό μέρος. Κάθε μέρα έπαιρνε το σκύλο της και κατέβαινε στην αμμουδιά. Μια μέρα, την ώρα που έφταναν στη θάλασσα, άκουσαν λίγο πιο πέρα έναν θόρυβο. Ο θόρυβος αυτός ερχόταν πίσω από κάτι βράχια, κι έτσι, για να δουν τι συμβαίνει, έπρεπε να πάνε εκεί κοντά. Προχώρησαν σιγά-σιγά προς τα εκεί και έφτασαν στα βραχάκια με προσοχή. Είδαν δύο μεγάλες χελώνες που κολυπούσαν στα ρηχά και χτυπούσαν τα καβούκια τους.

2. Συμπληρώστε τις προτάσεις με δικούς σας τοπικούς προσδιορισμούς.

α. Ο παππούς κοιμάται _____.

β. Μου δίνεις το βιβλίο σου; Είναι _____.

γ. Έψαξα _____ αλλά δεν τον βρήκα πουθενά.

δ. Μάζεψε τα πράγματά σου. Είναι σκορπισμένα _____.

Λεξιλόγιο και Ορθογραφία

1) Βάλτε στα κενά **ε ή αι**.

- 1) Πάνω στην πόρτα αναγράφετ..... η πρόταση: « Κλείνετ... τα κινητά σας. Μην παίρνετ... μαζί σας τρόφιμα. Απαγορεύετ... το κάπνισμα.»
- 2) Όσο το φαγητό ψήνετ.... στο φούρνο, μπορείτ... να ετοιμάσετ... το τραπέζι για να υποδεχθείτ... τους φίλους σας. Η διακόσμηση θεωρείτ... από τους ειδικούς ως βασικός παράγοντας για ένα επιτυχημένο δείπνο.
- 3) Όταν αγοράζετ... κάποια ηλεκτρική συσκευή, φροντίστε να ελέγχετ.... αν όλα λειτουργούν σωστά και αν η τιμή που γράφετ... στην ετικέτα ισχύει και στο ταμείο.
- 4) Όσο περισσότερο χτυπάτ... τα υλικά με το μίξερ τόσο πιο αφράτη γίνετ... η κρέμα που θα χρησιμοποιήσετ... στο γλυκό. Αν η κρέμα φαίνετ... αραιή προσθέσετ... λίγη ζάχαρη άχνη.

2) Να αντιστοιχίσετε τις λέξεις με τη σημασία τους

1) Αυτόχθονες	α) δούλος
2) Διατηρώ	β) ντόπιοι
3) Σκλάβος	γ) κρατώ-κατέχω
4) Κλέβω	δ) άργυρος
5) Ασήμι	ε) συνέπεια
6) Αποτέλεσμα	στ) αρπάζω- ληστεύω
7) ξέφωτο	ζ) επιθυμία για περισσότερα
8) κοίτη	η) καταστρέφω
9) απληστία	θ) έκταση χωρίς δέντρα στο δάσος
10) λεηλατώ	ι) κοιλότητα εδάφους που ρέει ρυάκι ή ποτάμι

Εκφράζω την άποψή μου με επιχειρήματα

Κατά την άποψή μου...